STORTINGET

Representantforslag 25 S

(2026–2027)

fra stortingsrepresentantene Maren Grøthe, Geir Inge Lien, Geir Pollestad og Trygve Slagsvold Vedum

Dokument 8:25 S (2026–2027)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Maren Grøthe, Geir Inge Lien, Geir Pollestad og Trygve Slagsvold Vedum om å omklassifisere Statkraft fra kategori 1 til kategori 2 i statens eierskapsforvaltning

Til Stortinget

Bakgrunn

Statkraft er i dag klassifisert som et kategori 1-selskap i statens eierskapsforvaltning. Følgelig skal selskapet være markedsorientert med mål om å sikre staten høyest mulig avkastning over tid, innenfor bærekraftige rammer.

I praksis gir dette sterke insentiver til å maksimere verdien av kraftproduksjonen gjennom markedsmessig disponering av vannressursene og betydelig eksponering mot europeiske kraftmarkeder. Dette bidrar til at kraftressursene i større grad forvaltes ut fra kommersielle hensyn og gjør strømprisene i Norge mer påvirket av prisutviklingen i de europeiske kraftmarkedene. Resultatet er dyrere strøm for folk og næringsliv.

Utbyggingen av norsk vannkraft har gjennom mer enn hundre år vært basert på en bred samfunnskontrakt. Store naturområder er blitt lagt under vann, elver er regulert og lokalsamfunn har avstått naturressurser fordi gevinstene skulle komme fellesskapet til gode gjennom trygg tilgang på rimelig kraft. Rimelig og stabil tilgang på strøm har vært et bevisst konkurransefortrinn for norsk industri, og har bidratt til verdiskaping, bosetting og arbeidsplasser over hele landet. Når kraft i større grad behandles som en ordinær handelsvare i et internasjonalt marked, og prisen i Norge trekkes opp mot prisnivået i landene rundt oss, utfordres denne samfunnskontrakten.

Kategori 1-selskaper innenfor statens eierskapsforvaltning skal i hovedsak drives med mål om høyest mulig avkastning over tid, mens kategori 2-selskaper i større grad også skal bidra til å oppnå sektorpolitiske mål. Som heleid statlig selskap forvalter Statkraft en betydelig del av fellesskapets vannkraftressurser. De har en sentral rolle for kraftforsyning, energiberedskap og ressursforvaltning. Selskapets betydning strekker seg derfor langt utover ordinære forretningsmessige hensyn.

Ved å omklassifisere Statkraft til et kategori 2-selskap vil staten kunne tydeliggjøre at selskapet også skal bidra til å oppnå nasjonale mål knyttet til forsyningssikkerhet og lave og stabile strømpriser for norske husholdninger og norsk næringsliv. En slik endring kan gi grunnlag for andre prioriteringer knyttet til forvaltningen av vannkraftressursene, disponeringen av magasinene, investeringsstrategier og balansen mellom kommersielle hensyn og samfunnshensyn. En omklassifisering til et kategori 2-selskap vil også innebære at Statkrafts styrings- og godtgjørelsessystem kan tilpasses selskapets samfunnsoppdrag.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g:

Stortinget ber regjeringen omklassifisere Statkraft fra kategori 1 til kategori 2 i statens eierskapsforvaltning.

21. oktober 2026

Maren Grøthe **Geir Inge Lien** **Geir Pollestad** **Trygve Slagsvold Vedum**

Svanemerketrykksak, 2041 0654 Trykk og layout: Stortingets administrasjon